

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Josefa Baxy a soudkyň JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Marie Žiškové v právní věci žalobkyně: **Ch. X.**, zastoupené Mgr. Lilianou Vochalovou, advokátkou se sídlem nám. I. P. Pavlova 3, Praha 2, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 1. 2003, č. j. OAM-4483/VL-10-C10-2002, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 7. 4. 2004, č. j. 15 Az 479/2003-23,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalobkyně **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalovanému **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Rozhodnutím ze dne 30. 1. 2003, č. j. OAM-4483/VL-10-C10-2002, žalovaný neudělil žalobkyni azyl podle § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu). Současně žalovaný rozhodl tak, že se na žalobkyni nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu.

V žalobě proti rozhodnutí žalovaného žalobkyně nesouhlasila s jeho rozhodnutím a napadla ho v celém rozsahu. Tvrdila, že správní orgán nesprávně posoudil skutkový stav věci a v důsledku toho vydal nesprávné rozhodnutí. Žalobkyně svou vlast opustila v důsledku velmi tíživých životních okolností, žádala soud, aby její žádost posoudil i z hlediska § 14 zákona o azylu.

Krajský soud žalobu zamítl a v odůvodnění rozsudku uvedl, že žalobkyně žádala o udělení azylu, neboť v její vlasti jsou tíživé životní podmínky, uvedla, že vlast opustila z ekonomických důvodů, v Číně je nízká životní úroveň, není tam pro ni žádná budoucnost. Tyto důvody, žalobkyní uváděné, nejsou podřaditelné pod žádný z důvodů pro udělení azylu dle § 12 písm. a) a b) zákona o azylu. Správní orgán vycházel z dostatečně zjištěného skutkového stavu, pro své rozhodnutí obstaral dostatek informací i podkladů, jež jsou rovněž součástí správního spisu. Soud tak obecnou námitku žalobkyně, týkající se nesprávně posouzeného skutkového stavu věci označil za formální a lichou. Správní orgán se dostatečně zabýval i důvody pro udělení azylu podle § 13 a 14 zákona o azylu, přičemž svoji úvahu i hodnocení řádně zdůvodnil. Rovněž tak vyhodnotil důvody překážek vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu, na straně žalobkyně překážky vycestování, taxativně v tomto ustanovení uvedené, neshledal. Žalovaný po provedeném řízení usoudil, že azyl nelze žalobkyni udělit, neboť žalobkyně nesplňuje podmínky pro udělení azylu podle § 12, § 13, § 14 zákona o azylu, a dále neshledal ani překážku vycestování podle § 91 zákona o azylu, a krajský soud mu dal po přezkoumání napadeného rozhodnutí v rámci žalobních bodů svým rozsudkem za pravdu.

Proti zamítavému rozsudku krajského soudu podala žalobkyně (dále též stěžovatelka) včas kasační stížnost, založenou na důvodu uvedeném v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., tedy na nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Uvedla, že soud, ani žalovaný řádně nezkoumali, zda jsou u ní dány podmínky pro udělení humanitárního azylu. Vždyť právě skutečnost, že v žádosti o udělení azylu uváděla ekonomické důvody, může být v jednotlivých konkrétních případech, jako např. i u ní, důvodem pro udělení humanitárního azylu. Nebylo rovněž rozvedeno, proč důvody žalobkyní uváděné, nejsou důvody hodnými zvláštního zřetele. Žalobkyně naprosto konkrétně vyjádřila svoji obavu z návratu do vlasti, ocitla by se v neřešitelné situaci. Je sirotek a nemá již kam a ke komu by se vrátila. V jejím případě se tak jedná o důvody hodné zvláštního zřetele. Ze všech uvedených důvodů žalobkyně navrhla, aby Nejvyšší správní soud zrušil napadený rozsudek krajského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Žalobkyně též požádala o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. O této žádosti Nejvyšší správní soud samostatně nerozhodoval, neboť rozhodl přímo ve věci samé.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené rozhodnutí krajského soudu v mezích důvodů vymezených stížnostními body (§ 109 odst. 3 s. ř. s.) a shledal kasační stížnost nedůvodnou.

Žalobkyně v kasační stížnosti omezila své námitky na nesouhlas s výrokem, vztahujícím se k neudělení azylu z humanitárních důvodů. Dle jejího názoru ani správní orgán, ani soud nezdůvodnili, proč jí nebyl humanitární azyl udělen.

K otázce namítaného nesprávného neudělení humanitárního azylu má Nejvyšší správní soud zato, že v tomto smyslu nejsou splněny zákonné podmínky pro jeho udělení. Podle § 14 zákona o azylu, jestliže v řízení o udělení azylu nebude zjištěn důvod pro udělení azylu podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu.

Institut humanitárního azylu tak spočívá v kombinaci neurčitého právního pojmu „případ zvláštního zřetele hodný“ a správního uvážení, které je vlastním rozhodnutím správního orgánu a je vyjádřeno slovy „lze udělit humanitární azyl“. Míra volnosti tohoto rozhodování správního orgánu je pak omezena pouze zákazem libovůle, jenž pro orgány veřejné moci vyplývá obecně z ústavně zakotvených náležitostí demokratického a právního státu. Jak vyplynulo ze správního spisu, žalovaný zkoumal, zda v případě stěžovatelky nebyly dány důvody pro udělení humanitárního azylu a dospěl k závěru, že tomu tak není. Udělení azylu je na volné úvaze příslušného správního orgánu a rozhodnutí o něm přezkoumává soud pouze v omezeném rozsahu. Protože žalovaný řádně zjistil a posoudil jak osobní situaci stěžovatelky, tak i politickou a ekonomickou situaci, jakož i stav dodržování lidských práv v Číně, a pokud z toho sám nedovodil důvody pro udělení humanitárního azylu, je takové rozhodnutí v jeho pravomoci, zejména když stěžovatelka ve správním řízení ani žádné důvody hodné zvláštního zřetele pro udělení humanitárního azylu sama neuváděla. V daném případě nelze vyčítat žalovanému, jestliže konstatoval, že neshledal důvody pro udělení humanitárního azylu, neboť žádný takový důvod zde nebyl nabídnut. Správní uvážení žalovaného spočívající ve volbě rozhodnutí azyl z humanitárního důvodu neudělit, nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, bylo v souladu s pravidly logického usuzování a premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem; nelze tedy hovořit o voluntaristickém přístupu správního orgánu. Nelze vytýkat ničeho ani krajskému soudu, který byl vázán rozsahem žaloby (§ 75 odst. 2 s. ř. s.), její obsah zcela vyčerpal. V těch limitech, kde soudní přezkum neudělení humanitárního azylu proveden být měl, byl krajským soudem proveden řádně a v přiměřeném rozsahu. Nebyla-li pak zjištěna na straně žalovaného libovůle, postupoval krajský soud zcela správně, když ve svém přezkumu do správního uvážení žalovaného o samotné otázce, zda byly v případě stěžovatelky dány důvody hodné zvláštního zřetele, dále nezasahoval a zaměřil tento přezkum pouze na otázky procesní. Úkolem soudu ve správním soudnictví totiž obecně je přezkum pohledem zákonnosti, byť v takzvané plné jurisdikci, a volné uvážení při rozhodování o udělení azylu z humanitárních důvodů podle okolností konkrétní věci je vyhrazeno toliko žalovanému.

Nelze tak než souhlasit s rozsudkem krajského soudu, že žalobkyně neuváděla žádné skutečnosti, které by svědčily o přítomnosti důvodů pro poskytnutí azylu podle § 12 zákona o azylu, či podle § 14 tohoto zákona.

Nejvyšší správní soud se též ztotožnil se závěrem žalovaného i krajského soudu o neexistenci překážek vycestování. Z údajů uváděných stěžovatelkou v návaznosti na materiály a informace, které správní orgán obstaral, z nichž vycházel a jež jsou uvedeny v napadeném rozhodnutí a jsou rovněž součástí správního spisu (Zpráva MZV USA o dodržování lidských práv v Číně za roky 2000, 2001 a 2002) nevyplynuly důvody zakládající překážku vycestování dle § 91 zákona o azylu, spočívající zejména v tom, že by stěžovatelka byla nucena vycestovat do státu, v němž by byl ohrožen její život nebo svoboda.

Soud tedy shledal námitky žalobkyně nedůvodnými. Jelikož v řízení nevyšly najevo žádné ani vady, k nimž musí kasační soud přihlížet z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 s. ř. s.), zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměla úspěch; žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladu řízení příslušelo, náklady řízení nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 17. srpna 2005

JUDr. Josef Baxa
předseda senátu